

XII

Jeg har hørt den Kritik fremsat, at det vilde være umuligt at gøre Skolerne ensartede, hvis Undervisningen skal foregaa paa Dansk; thi man kan ikke skaffe en dansk Lærer til hver lille Boplads. Jeg vil dertil sige, at jeg selvfølgelig har været ude for den samme Uensartethed i Alaska, men at jeg anser det for et nødvendigt Onde, der maa tages med.

Er der overhovedet nogen med Kendskab til grønlandske Forhold, der vil hævde, at den grønlandske Undervisning er ensartet?

I Alaska har man oprettet en Række Brugsforeninger, der ejes af de indfødte, dog saaledes at Staten har hjulpet dem med Starten. Alaska er jo i Modsætning til Grønland et aabent Land, der hver Sommer berejses af mange Handelskibe. Disse forlangte før i Tiden meget glubske Priser for deres Varer. De eskimoiske Brugsforeninger bestemmer nu nogenlunde selv Priserne, idet Staten fragter Varerne op til Eskimoerne for en Fragtpris, der lige netop dækker Omkostningerne. Brugsforeningens Bestyrer køber saa Varerne direkte fra Skibet og sælger dem i Vinterens Løb til Eskimoerne. Efter Regnskabsaarets Afslutning fordeles Overskuddet mellem de indskydende.

Man mener i Alaska, at dette er den bedste Maade at lære Eskimoerne Uafhængighed og Erfaringer i Forretningsspørgsmaal I 12 Byer er saadanne Brugsforeninger oprettet, og hvert Sted er Skolen Centret, og Skolelæreren har Overopsyn med Regnskabsføringen.

Jeg tror, at et lignende System en Gang maa kunne praktiseres i Grønland. Dette vil, synes jeg, i høj Grad forenkles den nu saa omstændelige og kostbare kongelige grønlandske Handel. Dette lader sig imidlertid ikke foreløbig gøre; thi alle Grønlændere er fattige og har ikke Raad til at give noget Indskud. Saa længe vi bevarer den saakaldte kunstige Handelsbalance, vi har i Grønland, hvor mange danske Produkter ganske vist købes billigt, men hvor saa til Gengæld Priserne paa de grønlandske Produkter er sat meget lave, er der ingen Udsigter til at starte noget, der fordrer et Pengeindskud fra de indfødte.

Alaska søger overalt at opdrage til Uafhængighed, mens